

Motherhood Truths

Annelikle ilgili samimi ve dürüst diyaloglar

Kıbrıs'ta Annelik

KIBRIS'TA YAŞAYAN ANNELERİN
İHTİYAÇLARINA YÖNELİK BULGU VE
TAVSİYELER

HAZIRLAYAN

Shirin Jetha
Dağseven

EYLÜL 2020

Bu yayın, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Sivil Büyü Programı'nın desteğiyle hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla Shirin Jetha Dağseven'in sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
TEŞEKKÜR.....	4
GİRİŞ.....	5
BULGULAR	6
Hamilelik.....	6
Doğum.....	7
Annelikteki ilk günler	9
Emzirme	10
Doğum izni ve babalık izni.....	11
İstihdam	13
Çocuk Bakımı	15
Cinsiyet Roller ve Algılar	16
Özel bakım ve gereksinime ihtiyacı olan çocuklar	16
COVID-19 ve annelik.....	17
SONUÇ.....	19

ÖNSÖZ

Bu doküman, Temmuz ve Eylül 2020 tarihinde, Kıbrıs'ta yaşayan anneleri ile yapılan görüşmeler sonucunda üretilmiş bir rapordur. Anneler, çeşitli ortamlar aracılığıyla annelik deneyimlerini paylaşmaya ve karşılaştıkları zorlukları tartışmaya davet edildi. Katılımcı annelerin bir kısmı kendi kişisel hikayelerini yazmayı seçti, bazıları benimle birebir röportaj yaptı, bazıları da annelik ve COVID-19'a odaklanan bir odak grubuna katıldı. Buna ek olarak, annelerin deneyimlerini ve ihtiyaçlarını daha iyi anlamak amacıyla anneliğin birçok yönü ile ilgili sorular soran bir anket yapıldı. Gerçekleştirdiğim bu anket hem nitel hem de nicel verilerin toplanmasını sağladı.

Bu kısa yolculukta beni şok eden, öfkeliendiren, kalbimi ısıtan, gözyaşlarına boğan şeyler duydum. Ama benim için en belirgin olan şey değişim ihtiyacı: yasal metinlerde, politikada, sağlık hizmetlerinde, cinsiyet eşitliğinde, algılarda bir değişiklik... liste uzayıp gidiyor. Umarım bu rapor, bu değişikliklerin savunulmasında önemli bir rol oynar ve böylelikle Kıbrıs'ta yaşayan annelere gerçekten hak ettikleri yasal haklar, destek ve bakım sağlanır.

Shirin Jetha Dağseven

Motherhood Truths (Annelik Gerçekleri) kurucusu

TEŞEKKÜR

Öncelikle Sivil Büyü ekibine ve Avrupa Birliği'ne "Anneliğin Gerçekleri" projesini destekledikleri ve finanse ettikleri için teşekkür ederim.

Gönderilerimi beğenen, takip eden ve paylaşan sizlere ve karşılaştığım zorluklara rağmen devam etmemi sağlayan inanılmaz destek ve cesaret mesajlarına özellikle teşekkür ederim. Tek tek olarak bahsetmek için çok fazla kişi var, ama kim olduğunuzu biliyorsunuz ve ben sonsuza dek hepinize minnettarım.

Ama en önemlisi ayağa kalkıp cesurca seslerini yükselten Kıbrıslı annelere teşekkür etmek istiyorum. Tüm deneyimlerinizi dinlemekten zevk aldım ve çocuklarınıza gösterdiğiniz sonsuz sevgi, yaptığınız fedakarlık ve gelecek nesli yetiştirmek için üstlendiğiniz bitmek bilmeyen çalışmalarınızdan dolayı hepinizi saygı ile selamlıyorum. Umarım annelik yolculuğunuzu, deneyimlerinizi ve hikayelerinizi onurlandırmışımıdır. Bu raporda benimle paylaştıklarınızın hemen hepsini dahil etmek için elimden geleni yapmışımıdır. Annelerin iyileştirilmesi için değişiklik yapma yolculuğu uzun ve zor olacak. Bu konuda içinde bulunduğumuz zorluklara şu anda sadece yüzeysel bir dokunuşla destek verdiğimi hissediyor olsam da bu yolda çalışmaya devam edeceğime ve hak ettiğiniz değişiklikleri yapmak için çaba göstereceğime söz veriyorum.

GİRİŞ

Bu raporun sonraki bölümlerinde beş gün içinde, 142'den fazla yanıt alan "Annelik Gerçekleri" anketinden elde edilen bulguların ana hatları yansıtılacaktır.

Bulgu ve sonraki tavsiyelere ek olarak, mülakatlar ve hikayeler aracılığıyla elde edilen nitel veriler ve 28 Ağustos 2020'de gerçekleştirilen odak grup çalışması da dahildir.

Araştırmaya Kıbrıs'ın yedi bölgesinden (Girne, Mağusa, Larnaka, Limasol, Güzelyurt/Morphou, Lefkoşa ve Baf) anneler katıldı. Katılım gösteren kadınların 84'ü Kıbrıs'ın kuzey kesiminde, 58'i de Kıbrıs Cumhuriyeti'nde yaşamaktadır.

Coğrafi dağılımı, konumu ve geçmişi ne olursa olsun, bu raporda, annelerin deneyimlerinin benzerliklerine, aynı ihtiyaçların ve bakıma erişimin yaygınlığına dair kanıt sağlamak için referanslar gösteriyorum. Yasal metinler, politikalar ve hizmetlerin sağlanmasındaki farklılıklara rağmen, ada genelinde kadınların ihtiyaçları çarpıcı bir şekilde benzerdir.

BULGULAR

Hamilelik

Hamilelikle ilgili bulguların çoğu kadınlarla yapılan görüşmelerden elde edildi. Bu nedenle, bu bölüm herhangi bir nicel bulgu içermeyecektir. Projenin gerçekleştiği tarih aralığında (Temmuz - Eylül 2020), Kıbrıs'ın, dünyanın geri kalanı gibi, COVID-19 ile uğraştığını ve evde karantina sürecinden daha çok yeni çıktığını belirtmek gerekir. Bu nedenle, hamile kadınlar kendilerini istisnai durumlarda buldular. Bu durumların bazıları bu raporda vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, COVID-19'dan bağımsız olarak, hamile kadınların yaşadığı ihtiyaçlar ve sorunlar vardır. Görüşmeciler tarafından paylaşılan deneyimler, hamile kadınların işyerinde ayrımcılığa uğradığını ve haklarının korunmadığını göstermektedir. Bununla ilgili daha fazla bilgi, aşağıda, raporun istihdam bölümünde bulunabilir.

Bu çalışmada, Kıbrıs'ın kuzey kesiminde, kız çocukları için jinekolojik sağlık eğitimine ve farkındalığa duyulan ihtiyaç vurgulanmaktadır. Mülakat gerçekleştirdiğim bir görüşmeci, birçok kadının hamile olana kadar herhangi bir jinekolojik kontrol için randevu talep etmediğini, kısacası böyle bir girişimde bulunulmadığından bahsetti. *"Aslında hiçbirimiz birer kız çocuğu olarak düzenli kontrol olmaya hazır değiliz... Tıbbi bakım almıyoruz, düzenli olarak jinekoloğa gitmiyoruz ve sonrasında, yani genellikle hamileyken jinekoloğa gitmeye başlıyoruz. Bu benim deneyimimdi ve arkadaşlarım da aynı deneyime sahip "*.

Bir başka odak grup katılımcısı, ülkede yaşanan COVID-19 pandemi dönemindeki hamilelikle ilgili, hastanedeki düzenli kontroller sırasında bile hastalığa maruz kalma konusundaki endişelerini paylaştı. Kıbrıs'ın kuzey kesiminde, özel kliniklerde, doğum öncesi randevuların ve taramaların (bebeğin genel sağlık durumunu kontrol eden scan) neredeyse haftada iki kez yapıldığı yaygın olarak bilinmektedir. Bu durum, tüm hamilelik boyunca sadece iki sefer tarama gerçekleştirilen Birleşik Krallık örneği ile büyük ölçüde çelişmektedir. Birleşik Krallık örneğiyle devam edecek olursak, [Ulusal Sağlık Servisi tarafından yürütülen mevcut COVID-19 pandemi önlemlerinin](#), ebelerle, elektronik ortamda gerçekleşen bağlantılı görüşme ve randevuları da içerdiğini belirtmek gerekir. Kıbrıs'ın kuzey kesiminde, söz konusu tarama sıklığının gerekliliği ve hatta sağlıklı olup olmadığı halihazırda tartışılırken, hamile kadınların Covid-19'a maruz kalmasını önlemek için ziyaret sayısının azaltılması gerekmektedir.

Konuya ilişkin araştırmalar, hamile kadınların Covid-19 pandemi döneminde yaşanan endişe ve artan strese bağlı huzursuzluk yaşadıklarını ve bu durumun zihinsel sağlıklarını etkilediğini

göstermektedir. Kadınları etkileyen bir diğer endişe ise, partnerlerinin doğum odasına girmelerine izin verilip verilmeyeceği konusundaki belirsizlik, ve bunun gerçekleşmesi durumunda tek başına doğum yapacak olmalarıdır.

Annelerle yapmış olduğum mülakatlar, hamilelik sırasında bilgi ve eğitime erişebilmiş kadınların, doğumla başa çıkma ve doğum hakkında bilinçli kararlar alma konusunda kendilerini daha donanımlı hissettiklerini ortaya çıkartmıştır. Dahası, doğum öncesi kurslara ve diğer bu tür bilgilendirme oturumlarına katılmış olmaları, hamile kadınların kendilerini daha hazırlıklı ve daha az endişeli hissetmelerine yardımcı olmuştur. Kendilerini, özellikle Covid-19 pandemi döneminde savunmasız hisseden hamile kadınların, daha fazla bilgi ve tecrübe edinmeleri için düzenlenecek kurs veya benzeri sınıfların kolay erişilebilir olması tüm bebek bekleyen kadınların önemli bir ihtiyacıdır.

Doğum

Ankete katılanlara, doğum şekillerinin ne olduğu soruldu. Katılımcıların %52'si (74) sezaryen doğum yaptığını, %48'i ise vajinal doğum yaptığını söyledi.

Dünya Sağlık Örgütü, son dönemde kaydedilen sezaryen doğum oranının %10 ile %15 arasında olduğunu belirtmektedir. Bu sebeple, anket araştırmamızın elde ettiği söz konusu yüzdeler (% 52) mevcut oranın neredeyse dört katı fazlasını göstermektedir. Ayrıca istatistiklere göre Kıbrıs, Avrupa'da en yüksek sezaryen doğum oranına (%56) sahiptir ve bu oran, %27 olan Avrupa ortalamasının iki katından fazladır.

Sezaryen doğumların bazı durumlarda kesinlikle gerekli olduğu ve hatta hayat kurtardığı bilinmektedir, ancak sezaryen doğumlar, özellikle tıbbi açıdan gerekli olmadığı durumlarda hem anne hem de bebek için riskler içerir.

Anketime katkı koyan katılımcılara yönelttiğim soruların bazılarında verilen cevaplarında, kadınların, neden sezaryen doğumu seçtiklerini şu şekilde açıkladılar; erken doğum riski, tıbbi sorunlar, bebeğin konumu, bebeğin çok büyük olması, yırtılma riski, azalmış kalp hızı ve bebek boğazına dolanmış kordon gibi komplikasyonlar.

Ancak kendisiyle yaptığım röportaj yaptığım kadınlardan biri, sezaryen doğumu seçmesine ilişkin sebebi, bebeğin her ne kadar vajinal doğum için büyük olmadığı bilirse de, doktorun yaklaşımı, doğum ile ilgili kararında kendisini savunmasız hissedışı, buna bağlı olarak da doktoru dinlemesi ve ona güvenmesi olarak açıkladı. Buna ek olarak, bir de kadınları beklenen normal doğum tarihlerinden çok önce sezaryen ihtiyacı olduğuna dair bilgi paylaşımını ikna eden doktorlar da vardır.

Ankete katılan kadınlara doğumla ilgili kararlarını kendilerinin alıp almadığı sorulduğunda, kadınların % 84'ünün kendi kararlarını uyguladıkları tespit edilmiştir. Bu oran umut verici bir ışıktır ve kadınların doğumla ilgili karar alırken, kararlarında güçlü hissettikleri ve katılımcıların % 75'inin istedikleri doğumu yaptıkları raporlanmıştır.

Ancak bu veriler karmaşık bir resmin yalnızca bir tarafını göstermektedir. Kadınlarla yapılan görüşmeler, sezaryen doğumların bazı durumlarda kadınlar tarafından sadece doğum sırasında değil, doğum tarihlerinden önce seçildiğini ve doktorların bu doğum yöntemini memnuniyetle kabul ettiğini ortaya koydu. Kadınların tıbbi açıdan gerekli olmadığına sezaryen doğum yapmayı seçmelerinin birkaç nedeni vardır. Bunlardan ilkinin, doğum sancısı yaşamak istememeleri ve vajinal doğumdan korkmaları olduğu görülmektedir. Ayrıca, bebeğin ne zaman geleceği endişesini azalttığı ve planlanması daha kolay olduğu için kadınların planlı bir sezaryen doğumu tercih ettikleri durumlar olduğu da araştırmada ortaya çıkmıştır. Kadınlar üzerinde toplumsal bir baskının da meydana geldiğini belirtmek gerekir. Görüştüğüm bir kadın, vajinal doğumun, aile ve arkadaşları tarafından sadece bir acı ve kargaşa olarak görüldüğünü yorumlarken, normal doğum konusunda neden bu kadar ısrarcı olduğunun sorgulandığından bahsetti. Dolayısıyla, güçlü bir eğitim ve doğum seçenekleriyle ilgili bilgilere erişim, kadınların doğum süreci hakkında bilinçli seçimler yapmalarına ve karar vermede güçlenmelerine olanak tanıyacaktır.

Bazı kadınlar, doğumu programlayabildikleri, doğumun daha hızlı ve daha az karmaşık olacağı doktorları tarafından tavsiye edildiği için sezaryen doğumu tercih ettiklerini ve bunun doktorlar tarafından sıklıkla teşvik edilmeye çalışıldığını anlattılar. Bir kadın, sezaryen doğumların doktorlar için daha karlı olduğunu ve doğum ne kadar basit ve doğal olursa, doktor ve hastane için o kadar düşük maliyetli olduğunu öne sürdü. Pek çok kadın özel hastanelerde ve kliniklerde doğum yapmayı tercih ettiğinden, bu Kıbrıs'ta dikkate alınması gereken önemli bir noktadır.

Aslında bu rakamlar, bugün Kıbrıs'taki mevcut alternatif eksikliğini yansıtmaktadır. Avrupa'daki diğer ülkelerde evde doğum, suda doğum, ebelik hizmetleri veya doğum merkezlerinin tümü anneler için olası doğum seçenekleri olabilir, ancak Kıbrıs'ta doğumlar genellikle tıbbi prosedür şeklinde yapılmaktadır. Mülakat yapılan bir kadının ifade ettiği gibi: *"Tıbbi olmayan doğum merkezleri ve evde doğumlar yasal olmalıdır. Doktorların sezaryen doğum oranlarını düşürmek ve daha az teşvik etmek için eğitilmeleri şarttır."*

Son olarak, kadınların %23'ünün doğumu travmatik buldukları, bu travmanın semptomlarının sonraki süreçlerde devam ettiği ve kadınların erken anne olmakla mücadele ettikleri vermiş oldukları mülakatlarda tespit edilmiştir. Bu duyguların da bu raporda belirtilmesinde fayda vardır.

Annelikteki ilk günler

Ankete katılanların sadece %58'i, bebeğin doğumundan sonraki ilk üç ay içinde bir sağlık uzmanından kendilerinin ve bebeklerinin iyiliği hakkında danışmanlık aldıklarını söylediler. Görüşmeler ve yürütülen odak grup çalışması sonucunda alınan niteliksel bilgilerden, anneliğin ilk günlerinde, bakım sonrası hizmetin ihtiyaç duyulan bir hizmet olduğunu, ama bunun özel bir hizmet olduğunu ve ücretsiz şekilde sunulmadığını ortaya çıkmaktadır.

Kadınların %42'si herhangi bir konsültasyon almadığını, %80'i ise var olsa, böyle bir hizmeti isteyeceğini belirtti. Anket ayrıca, katılımcıların % 45'inin anneliğin ilk altı ayında depresif belirtiler yaşadığını ve %50'sinin duygusal durumlarıyla ilgili endişeleri olduğunu ortaya çıkardı. Kadınların %15'i doğum travması yaşadığını ifade ederken, %16'sı çocuklarıyla bağlantı kurmakta güçlük çektiğini belirtti.

Kadınların sadece %16'sı bu tür duyguları bir doktora danıştığını, %9'u bir psikolog veya terapistle bildirdiğini, %17'si duygularını kimseye söylemediğini ifade etti. Kadınların sadece %11'i semptomları için yardım aldı.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, hamile kadınların yaklaşık %10'u ve yeni doğum yapmış kadınların %13'ü başta depresyon olmak üzere, zihinsel bir bozukluk yaşıyor. Gelişmekte olan ülkelerde bu daha da yüksektir (hamilelik sırasında %15.6 ve doğumdan sonra %19,8). Bununla birlikte, doğum sonrası depresyon rakamlarının aslında çok daha yüksek olduğuna inanılıyor ve birçok kadın duyguları hakkında konuşmak ve yardım istemekten çok korkuyor ve utanıyor. Anketin sonuçları, bunun Kıbrıs'taki anneler için de fazlasıyla doğru olduğunu göstermektedir.

Ne yazık ki, kadınlar semptomlarını bildirmezlerse, uygun bir tedavi alamazlar ve bu da hem anne hem de çocuk için uzun vadeli sorunlara yol açabilir. Toplumsal beklentiler ve baskılar elbette kadınların duyguları hakkında konuşmalarının önemli nedenleridir. Bu nedenle toplumda farkındalık yaratmak, halk sağlığı kampanyaları ile toplumu ve anneleri doğum sonrası depresyon hakkında eğitmek, bu konuda kınanmalarını önlemek adına çok önemli bir rol oynayabilir.

Dünya Sağlık Asemblası'nin 2019 yıllık raporunda, ebelik bakımının, tıbbi müdahalelerin ve sezaryen doğumların azaltılması dahil olmak üzere 50'den fazla faydası olduğu yazmaktadır. Ek olarak, kalifiye ebelerin, emzirme oranlarını ve annelerin fiziksel ve zihinsel sağlığını iyileştirdiği de kanıtlanmıştır. Ebelik sadece doğumla ilgili değildir; kadınlar ve bebekler için bir bakım sürecidir ve tüm hamile kadınlara doğuma kadar ve yeni annelere doğum sonrası bakım da dahil olmak üzere her aşamada sunulmalıdır. Yeni ebeveynler için ev ziyaretleri birçok

kadının istediği bir şeydir ve onlara çok yardımcı olacağı düşünülür. Bu, annelere endişeleri hakkında açıkça konuşma, tavsiye alma ve bire bir desteğe erişme fırsatı sağlayacaktır.

Emzirme

Ankete katılanların %92'si emzirdiğini söylerken, %54'ü emzirme konusunda profesyonel yardım aldığını belirtti. Bu rakamın %90'ı, profesyonel emzirme yardımının anneler için son derece yararlı olduğunu ve faydalı bulduklarını belirtti.

Ankete katılanların %31'i emzirdikleri sürenin uzunluğundan memnun olmadıklarını belirterek, bu konudaki baskın duygularının suçluluk olduğunu ifade ettiler. Kadınlar aile, arkadaşlar, partnerler ve genel olarak toplum dahil olmak üzere dışarıdan baskı hissettiklerini de belirttiler. Ayrıca kadınların %63'ü emzirmeleri için kendilerine büyük bir baskı uygulandığını dile getirdiler.

Kadınlarla yaptığım sohbetlerde, yukarıda bahsedilen faktörlerin devreye girdiği ve kadınların emzirmek için üzerlerinde çok büyük baskı hissettikleri açıkça ortaya çıktı. Emzirmenin faydalarını teşvik etmek ve kadınların bebeklerini emzirmelerini kolaylaştırmak için yeterli yardım ve destek almalarını sağlamak önemli olduğu kadar, emzirmedikleri için yargılanmamaları veya suçlu hissetmemeleri de aynı derecede önemlidir.

Bedenlerinin yeterli süt üretmediğini söyleyen %36 oranında kadın gibi emzirmeyi bırakmanın çeşitli nedenleri olduğu dile geldi. Böyle durumlarda konuştuğum kadınlar vücutlarının bir şekilde kendilerini hayal kırıklığına uğrattığını ve bunun da bir şekilde kendi hataları olduğunu düşündüklerini belirttiler. Kadınlar emzirme konusunda bebek emzirmeyi bırakmalarının nedenlerini, bebeğin beslenmemesi, destek eksikliği ve emzirmenin acı vermesi olarak belirtmişlerdir.

İlginç bir şekilde, kadınların %14'ü emzirmeyi bırakmalarının nedeni olarak işe dönmeyi belirtmişlerdir. Kıbrıs'ın kuzey kesiminde, kamu sektöründe çalışan anneler, bebek altı aylık olana kadar her gün iki saatlik emzirme ödeneği alma hakkına sahiptir. Özel sektör çalışanları dokuz aya kadar her gün iki saat bu hakka sahiptir. Kıbrıs Cumhuriyeti'nde ise bu ödenek, dokuz aya kadar günde bir saattir. Buna ek olarak, Kıbrıs Cumhuriyeti'nde, işverenin emzirme, süt sağma veya benzeri ihtiyaçlar için gerekli olan her türlü kolaylığı sağlaması yönünde kanunda açık bir yükümlülük vardır. Bu, adanın kuzey kesiminde yasal bir zorunluluk değildir. İlginç bir şekilde, ankette yaygın olan ihtiyaçlardan biri, emzirme ve pompalama odalarının iş yerlerinde ve diğer halka açık yerlerde kullanıma açılmasıydı. Bu konuda mülakata katılmış bir annenin ifadesi şöyle oldu: *"Çalışma ortamı emzirmeye uygun değil. Hiçbir şirketin emziren annelerin ihtiyaçları için gerekli önlemleri almadığını düşünüyorum."*

Görüşülen 124 kişiden 90'ı (% 73) işe döndüklerinde emzirmeye devam ettiklerini söyledi. Ancak bu kadınların % 34'ü işverenlerinden emzirme ödeneği almadıklarını da belirttiler. Kıbrıs'ın kuzey kesiminde özel sektörde çalışan bazı kadınların, ödenek haklarının dokuz ay olduğunun farkında olmadıkları, annelerle yaptığım görüşmelerde ortaya çıktı. Buna ek olarak, işverenlerin bu ödeneği teklif etmemesi durumunda, kadınların da bu hakkı istemediği durumlar olduğu görünmektedir. Bu konuyu daha derinlemesine incelemek için daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir, ancak yine de anket sonuçları, kadınların hakları ve işverenin yasal yükümlülükleri konularında eğitime ve farkındalığın artırılmasına ihtiyaç olduğunu gösteriyor.

Emzirme, röportajlarda, hikayelerde ve hatta odak grup tartışmalarında sıklıkla gündeme gelen bir konu oldu. Anneliğin birçok yönü gibi, bu konu da oldukça karmaşık ve kadınlar için çok büyük bir duygusal yük taşıyor gibi görünüyor. Pek çok kadın emziremedikleri zaman hissettikleri suçluluk duygusundan ve bunun onlarda yarattığı duygusal etkiden söz ettiler. Emzirmenin kadınlar üzerinde büyük bir baskı olduğu aşikar. Emzirmenin pek çok faydası olduğu ve bunun farkındalığının artırılması önemlidir, ancak her kadının ve bebeğin farklı olduğunu kabul eden başka bir yaklaşımla dengelenmesi gerekir.

Doğum izni ve babalık izni

Emzirme ödeneğinde olduğu gibi, ebeveyn izni konusu da Kıbrıs'ın kuzey kesimi ve Kıbrıs Cumhuriyeti'nde farklılık göstermektedir.

Kıbrıs'ın kuzey kesiminde, kamu ve özel sektörde çalışan kadınlar için farklı yasal metinler bulunmaktadır. Kamu sektöründe çalışan annelerin doğumdan önce 40 gün ve doğumdan sonra 40 gün tam ücretli doğum izni alma hakları vardır. Özel sektör çalışanlarına doğumdan sekiz hafta önce ve doğumdan sekiz hafta sonra olmak üzere toplam 16 hafta süre verilmektedir, ancak bu süre doğumdan önce iki hafta ve doğumdan 14 hafta sonra izin alma şeklinde de uygulanabilmektedir. Bu süre içinde bir kadının maaşının üçte ikisi sosyal güvenlik ve üçte biri işveren tarafından ödenmelidir.

Kıbrıs Cumhuriyeti'nde, kamu veya özel sektör çalışanları için herhangi bir ayırım yoktur. Toplam doğum izni ödeneği 18 haftadır. Bir annenin doğumdan sonra alabileceği azami süre 16 haftadır ve kalan haftaların doğumdan önce alınması gerekir. Annelere tam maaş ödenir.

Ankette, katılımcılara ne kadar doğum izni aldıkları da soruldu. Kamu sektöründe çalışan annelerin %9'u hak ettiklerinden daha az doğum izni aldıklarını belirtirken, bu oran özel sektörde çalışan kadınlar için %17 olarak ortaya çıktı. Çarpıcı bir şekilde, 133 kadından 67'si (%59) doğum iznindeyken tam maaş almadıklarını söylerken, bu kadınların yaklaşık yarısı

maaşlarının sadece dörtte üçünün sosyal güvenlik tarafından ödendiğini belirtti. Bu, işverenlerin yasal olarak ödemek zorunda oldukları kalan üç aylık dönemin ödenmediğini göstermektedir. Anneler ayrıca doğum izni ödemelerini almalarının çok uzun sürdüğünü, bazı kadınların işe dönünceye kadar hiçbir ödeme almadıklarını ve bu durumun aileye mali yük getirdiğini ifade ettiler. Bir katılımcı, konu ile ilgili şunu ifade etti: "*Ödeme yapılan annelerde üç ila dört ayı aşkın ciddi gecikmeler yaşandığından, sosyal sigorta departmanı maaşı mümkün olan en kısa sürede sağlamalıdır.*"

Serbest meslek sahibi oldukları için doğum izni almadıklarını söyleyen bazı annelerden de geri bildirim alındı. Kendi hesabına çalışan kadınların aslında doğum izni alma hakları vardır, ancak ödenek sosyal sigorta primlerine bağlıdır. Kendi hesabına çalışan kadınların neden doğum izni almadığını ve bunun bilgi eksikliğinden kaynaklanıp kaynaklanmadığını anlamak için daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir.

Aldıkları doğum izninin yeterli olup olmadığı sorulduğunda, yanıtlayan 116 kadından 92'si (% 79) "*hayır*" cevabını verdi. Ankete katılanların %28'i (142) altı ila dokuz aylık doğum izni istediklerini belirtirken, % 44'ü dokuz ila 12 ay, %18'i ise on altı ila yirmi dört hafta istediklerini belirttiler. Kadınların yalnızca %3.5'i on iki ila on altı haftalık doğum izninin yeterli olduğunu düşündüklerini söyledi.

Kıbrıs'ın kuzey kesiminde babalara, babalık izni sunulmamaktadır. Babalara işten üç gün izin verilir, ancak bu, babalık izni değil, mazeret izni olarak sınıflandırılır. Kıbrıs Cumhuriyeti'nde babalık izni, doğumun gerçekleştiği haftadan başlamak üzere toplam 16 haftalık bir süre içinde alınabilecek iki ardışık haftadır. İlginçtir ki, **Babalığın Korunması Kanunu 2017 Bölüm 3'de** bebeğin babası açıkça 'koca' olarak belirtilmiştir.

Katılımcıların, %57 gibi dikkat çekici bir oranı eşlerinin babalık izni almadığını belirttiler. Eşleri babalık izni alan kadınların %61'i bunun yeterince uzun olmadığını söylediler. Daha fazla sorgulandığında, ankete katılanların %97'si, babalık izninin mevcut yasal süreden daha uzun olmasını istediklerini belirttiler. Kadınların %25'i iki ila dört haftanın, 36'sı dört ila sekiz hafta, %16'sı sekiz ila on iki haftalık bir babalık izninin ideal olduğunu belirtmişlerdir.

Tüm bunlar ebeveyn izni ile ilgili yasal çerçeveye ilişkin en önemli sonuçlardır ve Kıbrıs'taki mevcut yasal metin ve çerçeveye yönelik büyük bir memnuniyetsizliği göstermektedir. Söz konusu gösterge bir katılımcının şu yorumları ile güçlendirilmiştir: "*Kıbrıs'taki yasalar özellikle göçmenler için anne ve çocukları kesinlikle DESTEKLEMEZ. Annelik parası, temelde bir sürü kadını dışarıda bırakarak ya da en önemli zaman dilimini maalesef geçtikten sonra onlara geç ödeme yapılıyor. Bu hesaplama biçimi de çılgınca*". "*Ayrıca Kıbrıs'taki annelik dönemi de gerçekçi değil, özellikle de ileriye dönük bir Avrupa Birliği ülkesi adayı olarak*".

2019'da UNICEF araştırmacıları, ülkeleri annelik ve babalık izni süresinin yanı sıra çocuk bakımı altında olan sıfır ile altı yaş arasındaki çocukların oranına göre analiz etti. Anket sonuçlarına

göre Kıbrıs, ücretli ebeveyn izni ve uygun fiyatlı kaliteli çocuk bakımına erişim konusunda Avrupa'nın en kötü yerlerinden biri ve 31 ülke arasında 29. sırada yer alıyor.

İstihdam

Katılımcıların %81'i bebek sahibi olduktan sonra ödenekli işe döndüklerini belirtti. İşe dönmeyen %19 oranındaki kadınlardan bazıları hamileyken çalışmadıklarını belirtmelerine rağmen, ankete katılan ve işlerine dönmemiş olan kadınlar işlerine dönmemelerinin sebeplerini aşağıdaki şekilde belirtmişlerdir:

- Sahip oldukları iş pozisyonu artık uygun değildi.
- Tam zamanlı değil yarı zamanlı istihdam istiyorlardı.
- Çocukla daha uzun süre evde kalmak istiyorlardı.
- İşlerini kaybettiler.

Bu açıklamalar, annelik ve istihdamın yanı sıra politika, hukuk ve cinsiyet eşitliği konusunda daha fazla tartışmaya yol açıyor. Bu bölümde, bu konuyu özetle ve çok yüzeysel olarak değerlendireceğim, ancak bunu yaparak işyerinde anneleri etkileyen bazı ana sorunlara dikkat çekmeyi umuyorum.

Bulgulardan biri, yukarıdaki bölümde de vurgulandığı üzere yadsınamaz bir ihtiyaç olan uzatılmış doğum izni ihtiyacına dair sorundur. 113 katılımcının %65'i doğum izninin bittiğini ve bu nedenle işe dönmek zorunda kaldıklarını belirtmiştir. Bu istatistikler çeşitli faktörlere ve ihtiyaçlara ve açıkça anneler için toplumda neyin eksik olduğuna işaret ediyor. Bir diğer bulgu (daha önce de tartışıldığı gibi) daha uzun süreli doğum iznine duyulan ihtiyaçtır ve hatta bu soruya yanıt veren 136 kişiden 79'u (%58) evde bebekleriyle yeterince uzun süre kaldıklarını hissetmediklerini ifade ederek bu ihtiyacı daha da desteklemektedirler. Dahası, kadınların %75'i işe döndüklerinde bebeklerinden ayrı kalmanın en büyük zorluklardan biri olduğunu ifade etmişlerdir. Kadınlar bebekleri çok küçükken işe geri dönmeye zorlandıklarında, elbette bu durum anne için daha da zorlaşır. Kıbrıs'ın kuzey kesimindeki kamu görevlileri söz konusu olduğunda, kadınlar bebeklerinden 40. günün sonunda ayrılmak zorunda kalıyorlar. 40 günlük bebeklerini çocuk bakıcıları ile ya da bir kreşe bırakarak işe dönüyorlar. İşe dönen kadınların %53'ü, bebeklerinden ayrı kalmanın karşılaştıkları en önemli zorluklardan biri olduğunu belirtmişlerdir. Bu konu bir sonraki bölümde daha ayrıntılı incelenecektir.

Aileler üzerindeki mali yükten de burada bahsetmek önemlidir. Kadınların sadece %33'ü istediği için işe döndüğünü belirtmiştir. Daha uzun ebeveyn izni, ailelere maddi olarak yardımcı olacaktır, ancak birçok annenin belirttiği gibi, anneler ve aileler için aylık çocuk parası ödeneği şeklinde mali yardıma da ihtiyaç vardır. Bu, aileler üzerindeki mali yükü büyük ölçüde

azaltacaktır. Buna ek olarak, birçok anne, toplumdaki çocuk doktorlarına, ilaçlara ve çocuklar için aşılarla ücretsiz erişim ihtiyacı eksikliğini vurgulamıştır.

Emzirme, kadınların işe döndüklerinde karşılaştıkları bir başka zorluktur ve ankete katılanların %45'i bunu açıkça ifade etmiştir. Bu, emzirme ödeneğinin kadınlara verilmemesi/ teklif edilmemesi ve hatta verilmesi durumunda bile işverenlerin kadınların bunu yerine getirebilmesi için yeterli imkanlar sağlamaması ile ilgili olabilir.

Anket yanıtları kadınların bir çoğu, uzun çalışma saatleri nedeniyle işlerinin kendileri için uygun olmadığını belirterek, yarı zamanlı çalışma veya esnek çalışma saatleri seçeneklerini tercih ettiklerini belirtmiştir. Konuya bakış açısında ve çalışan annelere yapılan muamelede değişikliklere ihtiyaç olduğu aşikârdır ve kadınların çalışma potansiyellerini hayata geçirmelerini sağlayan, ve bunu yaparken de çocuk doğurmuş olmak sebebiyle dezavantajlı onları dezavantajlı duruma düşürmeyecek tedbirlerin öncelikle hayata geçirilmesi gerekmektedir. İşverenlerin işe dönen yeni anneleri desteklemek için daha fazlasını yapmaları ve annelerin ihtiyaçlarına göre bu desteği sürdürmeleri şarttır. Bu, iş paylaşımı ve yarı zamanlı çalışma seçenekleri de dahil olmak üzere esnek çalışma saatleri biçiminde olabilir. Memnun bir işgücü elde etmek, düşük personel devri ve daha fazla üretkenlik sağladığı için, bu da işverenlere fayda sağlayacaktır. Ek olarak, esnek çalışma modelleri başkalarına istihdam fırsatları da sunacaktır.

İşyerinde hamile kadınlara ve annelere desteğin azlığı ve hatta bazı kadınların işlerini kaybetme korkuları olması sebebiyle bu konuda bir tutum değişikliği şarttır. Görüşülen Kıbrıslı Rumlardan biri, gebeliğe bağlı rahatsızlığı nedeniyle hasta günler geçirdiği için meslektaşlarından olumsuz geribildirim aldığını ifade etti. Bu, Kıbrıs'ın kuzey kesimindeki diğer kadınlarla yapılan görüşmelerde de dile getirildi.

Hali hazırda, Kıbrıs'ın kuzey kesiminde, hamile kadınların iş sözleşmelerinin feshedilmesini önleyen istihdamla ilgili herhangi bir yasal metin bulunmamaktadır. Maalesef, işten çıkarılma vakaları yaşanmaktadır, ancak bu sözleşmelerin feshi için başka nedenler belirtilerek yapılıyor. Bir kadının işverenine dava açıp kazanması durumunda bile, aslında işini geri dönemiyor, bunun yerine işverenden maddi tazminat alıyor. Ankete katılan bir kadın durumunu şöyle anlattı: *“Sözleşmem doğumdan iki ay önce sona erdi ve patronum sözleşmeyi yenilemek istemedi. Bir buçuk yıl sonra başka bir iş buldum”*. Başka bir kadın, çalıştığı bir şirketin bir çalışanı beş aylık hamile olduğunu öğrendikten sonra işten çıkardığını söyleyerek, Kıbrıs'ın kuzey kesimindeki hamile kadınları korumak için yasal metin gerekliliğini vurguladı.

Kıbrıs Cumhuriyeti'nde bir kadın işverenine hamile olduğunu bildirdiğinde, hamileliğin başlangıcından doğum izninin bitimini izleyen beş aya kadar işten çıkarılmaya karşı korunur. Bildirim verilmişse, işveren hamile olduğunun farkında olmasa bile, işveren farkına vardığında bildirim geri çekmek zorunda bırakılır.

Sonuç olarak, kadınlar kariyerlerini sürdürmek ve ödenekli işe dönmek isteseler de, kadınların bu süreçte kendilerini, çocukları ve kariyeri için doğru kararları verebilmeleri için güçlenmiş ve baskı altında hissetmelerini sağlayacak değişiklikler gerekmektedir.

Çocuk Bakımı

Ev dışında çalıştığını söyleyen 129 kişiden %71'i çocuk bakımı için aileye (koca veya partner dahil değil) güvendiğini söyledi. Bu son derece yüksek rakam, çeşitli faktörlere bağlı olabilir. Kısa doğum izni, kadınların bebekleri henüz küçükken işe dönmek zorunda kalmaları anlamına gelir. Küçük bir bebeği bir yabancıyla (çocuk bakıcısı veya kreş) bırakmak bazı anneler için zor olabilir ve bu nedenle bebeklerine bakmak için bir aile üyesi seçmeyi tercih ederler.

İkinci olarak, kamunun sağladığı ücretsiz çocuk bakımı sınırlıdır ve özel kuruluşların sağladığı çocuk bakımı maliyetlidir. Bu nedenle, dikkate alınması gereken ciddi boyutlarda bir mali yük vardır. Şu da unutulmamalıdır ki, özel kuruluşlarca sağlanan çocuk bakımı tüm aileler için uygun olmayabilir. Sonuç olarak, çalışan ebeveynleri desteklemek ve kamunun çocuk bakımı eksikliğini telafi etmek için geniş ailelere ihtiyaç vardır. Bu sürdürülemez bir durumdur ve bir neslin, diğerinin ekonomik ihtiyaçlarını kolaylaştırmasına dayandığından, işleyen bir topluma katkıda bulunmaz. Dahası, mevcut sistem ücretsiz emeğe dayanıyor ve çoğu durumda bu kadınlardan geliyor, konuştuğum annelerde olduğu gibi, çoğunlukla çocuklara bakan büyükanneler.

Üçüncüsü, devlet okulları oldukça erken, genellikle öğle saatlerinde bitiyor, bu da ebeveynlerin çoğu durumda hala iş başında olduğu ve bu nedenle alternatif çocuk bakımı yöntemlerine başvurmak zorunda kalmaları anlamına geliyor. Kıbrıs'ın kuzey kesiminden kadınlarla yapılan görüşmelerde, özel okulların genellikle anneler tarafından tercih edilme sebebinin, illa ki eğitim seviyesinin daha iyi olduğunu düşündükleri için değil, bazen de devlet okullarının uygun bir seçenek olmaması ve çocuklarının gidebileceği başka hiçbir yer bulunmaması olduğu da belirtildi.

Son olarak, işyerlerinde sunulan çocuk bakım mekanlarının eksikliği de çocuk bakımı düzenlemeleri ile ilgili sorunları artırıyor ve bu, 121 katılımcının %90'ının işyerlerinde çocuk bakım hizmeti olmadığını söylediği anketten de anlaşılıyor. Ankete katılanların % 92'si çocuk bakım hizmetinin işyerlerinde olmasını istediklerini ifade ettiler.

Uygun fiyatlı çocuk bakımı ve işyerlerinde çocuk bakımı, anketten ve kadınlarla yaptığım konuşmalardan en çok talep edilen ihtiyaçlardır.

Cinsiyet Rollerini ve Algılar

Kadınlarla yaptığım görüşmelerden, ebeveynlik rolünü partnerleriyle paylaştıklarını düşünen kadınlar ile olumlu annelik deneyimleri arasında doğrudan bir ilişki görmek ilginçti. Dahası, desteksiz hisseden kadınlar, çocuklarının tüm sorumluluğunun yükünü taşıdıklarını düşündükleri için çoğu zaman duygusal ve fiziksel zorluklarla mücadele ediyorlar.

Ankette, bir birliktelik içinde olan katılımcılara, ebeveyn rolünü partnerleriyle eşit olarak paylaşp paylaşmadıklarını sordum ve kadınların sadece %40'ı olumlu yanıt verdi. Dahası, ankete katılanların %75'i, sırf cinsiyetlerinden dolayı bazı dış beklentileri karşılamaları gerektiğini düşündüklerini belirtmişlerdir.

Bu istatistikler, kadınların bir kadın ve bir anne olarak aşırı yüklenmiş hissetme deneyimlerini paylaştıkları odak gruptaki tartışmayla büyük ölçüde desteklendi. Şu cümleler bir katılımcının hikayesinden alınmıştır: *"tek ebeveynli bir kadın olmama rağmen, eş ebeveynliğinde, cinsiyet farkı nedeniyle sık sık yalnız hissettim ... Bir anne, kadın ve birincil bir ebeveyn olarak bu rolün üzerimdeki zihinsel yükü ve genel görünmezliği, kadınların refahına nasıl öncelik verdiğimizizi sorgulamama neden oldu."*

Özel bakım ve gereksinime ihtiyacı olan çocuklar

Anket ve görüşmelerde özel ihtiyaçları olan çocuklar için destek ve farkındalık konusunda ciddi eksiklikler tespit edildi. Aşağıda ifade edilen görüşler yalnızca Kıbrıs'ın kuzey kesiminden gelen görüşmelerden ve katılımcılardan alınmıştır.

Anneler, "devlet" tarafından sağlanan sosyal ve sağlık hizmetlerinin eksikliğini ifade ederek ebeveynlerin ağır mali yükü taşımak zorunda bırakıldığını söylediler. Özel ihtiyaçları olan çocukları olan katılımcıların çoğu, 'devletten' mali yardım almadıklarını söyledi. Bakım masraflarının çoğu ebeveynler tarafından karşılanmaktadır ve "devlet" yalnızca sınırlı rehabilitasyon hizmetlerine finansal olarak katkıda bulunmaktadır. Ebeveynler, hizmet eksikliğini karşılamak için özel hizmetlere yönelmiş ve tıbbi ücretler ve malzemeler, tedavi ve özel ihtiyaçlara yönelik eğitim tesisleri gibi şeyleri kişisel olarak ödemek zorunda kalmıştır. Adanın kuzey kesiminde yaşayan bir ebeveyn, maliyetlerin aylık tahmini 8.000-9.000 TL (1.000 Euro'ya kadar) olduğunu söyledi.

Bu durumda ekonomik gücü yetmeyenler, çocuklarına sundukları bakımı azaltmak zorunda kalmışlardır, bunun da çocuğun gelişimini olumsuz etkileme olasılığı sebebiyle ebeveynler için üzücü olmaktadır.

Kıbrıs Türk toplumundan bir görüşmeci, gelişimsel bir durumu olan ve epilepsi ve hareketsizlik yaşayan kızı için aylık 2.300 TL engelli ödeneği aldığını söyledi. 28 yaşındaki kızına tam zamanlı bakan ve artık özel fizyoterapi hizmetlerini karşılayamadığı için kızına kendi fizyoterapisini sağlayan anne, 'bakıcı' yardım başvurusunun, bakıcının kocası olması sebebiyle reddedildiğini söyledi. Adanın kuzey kesiminde şu anda 3.132TL (350 EUR) olan asgari ücret, her zaman bir tartışma konusu olmuştur. Sendikalar, Türk lirasının düşen değeri ve enflasyonla mücadele etmenin ve asgari ücretin bir aileye yeterli olmadığını savunmaktalar.

Birçoğu Euro olarak temin edilen ve TL'e çevrilen tıbbi malzemelerin maliyeti bile tek başına düşünülüğünde, ebeveynlerin gelirin yetersiz kalması şaşırtıcı değildir.

Engelli çocuklar ve aileleri için tasarlanacak eğlence tesisleri, parklar ve yüzme havuzları gibi erişilebilir eğlence tesislerine dair yoğun talepler de gerek ankete verilen yanıtlarda, gerekse kadınlarla yapılan yüz yüze görüşmelerde vurgulanmıştır.

Mülakatlara katılan bir anne, kızını yerel parklara götürmeme sebebini şu şekilde açıkladı: *"Normal bir parka gitmiyorum, 'ne oldu, kızınızda ne var?' diye soruyorlar. İnsanlara açıklamam gerekiyor ve her seferinde yeniden üzüldüğüm, yoruluyorum... Ailelerin gidecekleri bir yer olmalı; eve kapatılmamaları gerekir. Engelli dostu olduğu için sadece Kervansaray'a gidebiliyoruz, başka bir yere gidemiyoruz."*

Araştırma bulguları şunlar da ortaya çıkmıştır:

- Aileler için dinlenme ve danışmanlık gibi duygusal destek ihtiyacı.
- Özel ihtiyaçları olan çocukların - ihtiyaç düzeylerine bağlı olarak - bir kılavuz / destek öğretmenin rehberliğinde 'normal' okullara gidebilmeleri talebi.
- Çocukların ve ebeveynlerin daha iyi desteklenmesi ve cehalet nedeniyle sosyal damgalanmaya maruz kalmaması için farklı gelişimsel koşullara ilişkin daha fazla kamu bilincine ihtiyaç duyulması.

COVID-19 ve annelik

COVID-19 pandemisinin anneler üzerindeki etkisini tartışmak başlı başına bir rapor olacaktır. Dolayısıyla, kadınların karşılaştığı mücadelelere basitçe farkındalık kazandırmak için ortaya çıkardığımız ana sorunların yalnızca bir özeti aşağıda yer almaktadır.

Odak grup tartışması ve kadınlarla yapılan görüşmeler, geçici kapanma döneminde, kadınların çoğunluğunun evdeki tüm sorumlulukları, ebeveynlik konusunda birincil bakıcı rolünü üstlendiklerini ve sahip oldukları iş/istihdam sorumluluklarının yükünü ortaya çıkardı. Buna ek

olarak, geçici ev karantinası sonrası, insanlar görece normal hayata ve işlerine geri döndüklerinde, çocukların okula gidememesi sebebiyle bu yük daha da arttı. Annelerin bu dönemde hem çocuk bakımı, hem evde eğitim ile ilgilenmeleri ve düzenli bir çalışan olarak işe devamlılıkları nasıl beklenir? Birçok annenin bana söylediği gibi, bu imkansız bir durum ve sorumluluk çok fazla olduğu için duygusal olarak bunalmış ve fiziksel olarak bitkin hissediyorlar.

Yetkililer, aileleri, özellikle de annelerin ve çocukların beklentilerini karşılayamamaya devam ediyorlar. Adanın kuzey kesiminde yaşayan annelerin ilettiği bir başka bilgi de, "devlet okullarında" eğitim alan çocukların yaşanan bu karantina döneminde hiçbir şekilde elektronik ortamda ders almadıkları ve bu nedenle yaklaşık 5 ay boyunca eğitimden uzak kaldıkları yolundaydı.

Yeni okul yılıyla birlikte anneler, Kıbrıs'ın kuzey kesiminde okulların yeniden açılmasını bekliyorlardı, ancak esas sorun ve soru bu değil. Okullar açılmadı ve anneler işlerine geri döndü. Bir anne, ilgili makamlara çalışan bir anne olarak bu durumda ne yapması gerektiğini sorduğunda, çocuklarını çalıştığı iş yerine götürmesi tavsiye edildi. Ben tüm bunları yazarken, eğlence merkezleri, bet ofisler ve gece kulüpleri açılırken, çocuklar eğitimden mahrum kalıyor, anneler çocuklarına bakabilmek için işten ayrılıyor/ödeneksiz izinler alıyor ve kadınların uzun vadeli akıl sağlığı ciddi tehlike altında. Ve hepsinden önemlisi, geniş aile, özellikle de büyükanneler, ülkedeki beceriksiz yönetim kararlarından dolayı ücretsiz emek vermeye devam ediyor.

SONUÇ

Kıbrıs'taki annelerle sohbet etmek benim için eşsiz ve aydınlatıcı bir deneyim oldu. Annelikle ilgili birçok konuya bir pencere açarak, kişisel ve gerçek hayattaki deneyimler ve bilgilerle donatıldığım için kendimi ayrıcalıklı hissediyorum.

Çoğu zaman, kadınların sesi ve fikirleri ulusal ve küresel düzeyde karar alma sürecinin bir parçası değildir. Bu nedenle, cinsiyet eşitliği ile ilgili politikalar, gerçek hedef grubun katılımıyla tasarlanmamaktadır ve bu nedenle, kadınları korumada, ayakta tutmada ve güçlendirmede başarısızlıklara yol açmaktadır. Bu raporla sonuçlanan eylemler ile amacım, bu seslerin duyulması için bir alan sağlamak ve bunu yaparken de yasa, politika, mevzuat, tutumlar ve algılar açısından değişiklik yapılması gereken göstergeler sunmak olmuştur. Kadınların istedikleri ile deneyimledikleri ve aldıkları arasındaki boşluğu kapatmanın zamanı geldi.

Bu raporda tartışılan anneliğin tüm yönlerine yansıyan ihtiyaçların ana temaları şu şekilde özetlenebilir:

- Anneler için kamu tarafından sunulacak hizmet, tesis ve mali destek.
- İşyerleri dahil, uygun fiyatlı kamu çocuk bakım tesisleri/olanakları.
- Özel ihtiyaçları olan çocuklar için iyileştirilmiş bakım kalitesi ve ailelere duygusal destek de dahil olacak şekilde erişilebilir ve ücretsiz hizmetler.
- Anneleri korumak ve aileleri desteklemek için, hamile kadınların iş sözleşmelerinin feshedilmesinin önlenmesi ve doğum izninin artırılması dahil olmak üzere istihdam ile ilgili yasal metinlerin iyileştirilmesi için daha iyi düzenlemeler getirilmesi.
- Tıp uzmanları (doğum seçenekleri hakkında), anneler (onları doğum süreci konusunda güçlendirmek için), işverenler (çalışan annelerin nasıl destekleneceği konusunda) ve genel halk için eğitim ve farkındalık çalışmaları, ve anneliğin farklı yönlerine ve toplumsal cinsiyet eşitliğine dair farkındalık artırma.
- Herkes için sağlık, doğum öncesi ve doğum sonrası destek hizmetlerine eşit erişim.
- Annelik ve çalışma hakları ve yardımları dahil olmak üzere kadın hakları konusunda artan farkındalık.
- Emzirme odaları ve bebek alt değiştirme tesisleri dahil olmak üzere, işyerleri dahil tüm halka açık yerlerde anneleri ve bebeklerini barındıracak iyileştirilmiş tesisler.
- Yeni annelere ev ziyaretleri de dahil olmak üzere tüm kadınlara sunulacak kalifiye ebelik hizmeti.
- Babaların ebeveynlik ve sorumlulukları paylaşımına katılımını artırmak.

Annelerin sağlığını ve onlara sunulan desteği iyileştirmek ve gelecek nesillerimiz için sağlıklı bir ortam yaratmak için yukarıda öngörülen değişikliklerin çok uzak olmayan bir gelecekte gerçekleşmesini umuyorum.

Motherhood Truths

Annelerle ilgili samimi ve dürüst diyaloglar

Bu yayın, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Sivil Büyü Programı'nın desteğiyle hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla Shirin Jetha Dagseven'in sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

